

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18.11.2005
Sayı : 256

b/325-17126/4404

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye’de konut açığı çarpıcı boyutlardadır. Konut ihtiyacının karşılanması için devletin gerekli tedbirleri alması gereği, Anayasa’nın 57. maddesinde; “Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler” hükmü ile yer almıştır.

Sosyal bir oluşum olarak; kişilerin, dolayısıyla ülkenin kalkınmasında son derece önemi olan kooperatifçilik demokratik işletme kuruluşlarıdır. Temel amacın kâr olmadığı; verimli çalışmak, ortak ihtiyaçları karşılamak, emek ve ürünleri değerlendirmek için bir araya gelen insanlarca oluşturulmuş dayanışma sembolleri kooperatifler içerisinde özellikle yapı kooperatifleri ülkenin önemli bir sorunu haline dönüşmüştür.

İstikrarsız ekonomi, faiz ve döviz kurundaki dalgalanmalar halkımızın en doğru yatırım aracı olarak tasarruflarını konuta yatırmaya teşvik etmektedir. Kooperatifleri bir ev sahibi olmak için olumlu bir araç olarak gören insanlarımızın ev sahibi olma hayalleri kimi zaman kabaşa dönüşebilmektedir. Bunun bir çok nedeni bulunmaktadır. Bu nedenlerin araştırılması, sorunların bulunması ve çözümlerinin kısa zamanda üretilmesi için araştırılması amacıyla; Anayasanın 98 inci, TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Sedat PEKEL
Balıkesir Milletvekili ve
28 Milletvekili

- 1.- Sedat PEKEL- Balıkesir
- 2.- Muharrem İNCE- Yalova
- 3.- Vezir AKDEMİR- İzmir
- 4.- Hüseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya
- 5.- Tuncay ERCENK- Antalya
- 6.- Türkan MIÇOOĞULLARI- İzmir
- 7.- Osman ÖZCAN- Antalya
- 8.- Ufuk ÖZKAN- Manisa
- 9.- Erol TINASTEPE- Erzincan
- 10.- Abdulaziz YAZAR- Hatay
- 11.- Gökhan DURGUN- Hatay
- 12.- Ramazan Kerim ÖZKAN- Burdur
- 13.- Atila EMEK- Antalya
- 14.- Vahit ÇEKMEZ- Mersin
- 15.- Ali Cumhur YAKA- Muğla
- 16.- Orhan ERASLAN- Niğde
- 17.- Feridun Fikret BALOĞLU- Antalya
- 18.- Mehmet S. KESİMOĞLU- Kırklareli
- 19.- Erdal KARADEMİR- İzmir
- 20.- Kemal DEMİREL- Bursa
- 21.- Nadir SARAÇ- Zonguldak
- 22.- Nurettin SÖZEN- Sivas
- 23.- Hakkı ÜLKÜ- İzmir
- 24.- Uğur AKSÖZ- Adana
- 25.- Abdurrezzak ERTEN- İzmir
- 26.- Enver ÖKTEN- İzmir
- 27.- Ali Kemal KUMKUMOĞLU- İstanbul
- 28.- Mustafa GAZALCI- Denizli
- 29.- Yakup KEPENEK- Ankara

GEREKÇE

1950'li yıllardan itibaren yıllık ortalama % 6 civarında olan kentleşme ve % 2'nin üzerinde gerçekleşen nüfus artış hızı, Türkiye'deki konut ihtiyacını önemli ölçüde artırmıştır. Konut sektöründeki yatırımların toplam yatırımlar içindeki payı 1960 sonrası yıllarda % 20 seviyesine ulaşmasına rağmen konut açığı giderek büyümüştür. Türkiye'nin 2000-2010 yılları arasında kentsel anlamda 10 milyon 906 bin 368 konuta ihtiyacı olduğu, stoklar dikkate alındığında ise konut ihtiyacının en az 6 milyon 382 bin 197 olacağı tespit edilmiştir. Ayrıca, konut açığı kapanmadığı gibi her yıl yaklaşık 1 milyon konut üretilmesi gerekmektedir.

Son 10 yılda peş peşe yaşanan ekonomik krizler genelde inşaat sektörünü özelde de konut sunum ve alımını ciddi boyutlarda etkilemiştir. Ayrıca, konut alanındaki sorunlar ve iyileştirmeler inşaat sektörün tümünü, sektörün yaşadığı tüm sıkıntılar da ülkedeki konutla ilgili gelişmeleri etkilemektedir.

Son zamanlarda çeşitli nedenlerde ülkemizde emlak fiyatları neredeyse % 40'lara varan artış göstermiş ve halkımız mağdur olmuştur. Ülkemiz nüfusunun % 50'yi aşan bir bölümü de ev alacak durumda değildir.

Türkiye'de konut ihtiyacının karşılanması için devletin gerekli tedbirleri alması gereği, Anayasa'nın 57. maddesinde; "Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler" hükmü ile yer almıştır. Bu bakımdan Türkiye'de konut talebinin karşılanabilmesi orta ve dar gelirli yurttaşların konut sahibi yapılması ve konut sektörünün geliştirilmesi için gerekli önlemler devlet tarafından alınmalıdır.

Konut ihtiyacının giderilmesinde kooperatifler de büyük bir pay sahibidir. Sosyal bir oluşum olarak; kişilerin, dolayısıyla ülkenin kalkınmasında son derece önemi olan kooperatifler demokratik işletme kuruluşlarıdır. Temel amacın kâr olmadığı; verimli çalışmak, ortak ihtiyaçları karşılamak, emek ve ürünleri değerlendirmek için bir araya gelen insanlarca oluşturulmuş dayanışma sembolleri olan kooperatiflerin içerisinde özellikle yapı kooperatifleri ülkenin bir sorunu haline dönmüştür.

İstikrarsız ekonomi, faiz ve döviz kurundaki dalgalanmalar, halkımızı tasarruflarını "en doğru yatırım aracı" olarak konuta yatırmaya teşvik etmektedir. Başını sokacak bir ev hayali ile yaşayan insanlarımız, ya küçük birikimleriyle ya da emekli ikramiyeleriyle kooperatiflere üye olmakta, ancak kimi zaman ev sahibi olma hayalleri kabaşa dönüşebilmektedir.

Kooperatiflerin durumu ve kooperatif zedelerin mağduriyetleri hakkında en çarpıcı örneklerden biri konuyla ilgili Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Ali COŞKUN'un bir soru önergesine verdiği yanıtıdır. 31 Ağustos 2005 tarihinde Milliyet Gazetesi'nin manşetten verdiği haberde, Türkiye'deki 1891 kooperatif hakkında yolsuzluk şikayetlerinin incelenip yasal işlem yapıldığı belirtilmektedir. Ayrıca haberde 2004-2005 yıllarında 358 kooperatif yöneticisi hakkında Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulduğunu belirtilmiştir. Bu haber ve Sayın Coşkun'un ifadeleri yapı kooperatiflerinin durumunu gözler önüne sermektedir.

10/325-17126/44404

Ülkemizde 62.000'ini yapı kooperatifi olmak üzere yaklaşık 77.000 kooperatif bulunmakta ve bu kooperatiflerin 4.600.000'e yakın ortağı olduğu bilinmektedir. Trilyonluk iş hacmine sahip olan bu kooperatiflerin denetimleri de yetersiz kalmaktadır.

Sözü edilen tüm bu olumsuz koşullar göz önüne alındığında yapı kooperatiflerinde mevcut durumunun denetlenmesi, karşılaşılan sorunların belirlenmesi ve bunların giderilmesine yönelik çözümlerin TBMM tarafından da araştırılması gerekli görüldüğü için bu araştırma önergesi hazırlanmıştır.

